

Gudstjenesten 10/3 2013 (fra Sandnessjøen kirke på Helgelandskysten)

Tema: Det kan være forskjell på det man vil ha, og det man virkelig trenger.

Første lesning: 5.Mosebok 8,2-3 (slik teksten ble lest)

Du skal huske den lange veien som Herren, din Gud, førte deg disse 40 år i ørkenen, fordi Han ville ydmyke deg og prøve deg og få vite hva som bodde i ditt hjerte, om du ville holde hans bud eller ikke. Han ydmyket deg, han lot deg sulte, og han lot deg spise manna – en mat som verken du eller dine fedre kjente til. Slik ville han la deg forstå at mennesker ikke lever bare av brød. Mennesket lever av hvert ord som kommer fra Herrens munn.

Andre lesning: 1.Kor 10,16-17 (slik teksten ble lest)

Velsignelsens beger som vi velsigner, gir det ikke del i Kristi blod? Brødet som vi bryter, gir det ikke del i Kristi kropp? Fordi det er ett brød, er vi alle én kropp, for vi har alle del i det ene brød.

Prekentekest: Johannes 6, 24-36 (slik teksten ble lest)

Folk gikk i båtene og dro over til Kapernaum for å lete etter Jesus.

De fant ham på den andre siden av sjøen og sa til ham: «Rabbi, når kom du hit?»

Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Dere leter ikke etter meg fordi dere har sett tegn, men fordi dere spiste av brødene og ble mette. Arbeid ikke for den mat som forgår, men for den mat som består og gir evig liv, den som Menneskesønnen vil gi dere. For på Ham har Far, Gud selv, satt sitt segl.»

Da sa de til ham: «Hvilke gjerninger er det da Gud vil vi skal gjøre?»

Jesus svarte: «Dette er den gjerning Gud vil dere skal gjøre: Tro på Ham som Gud har sendt.»

«Hvilket tegn gjør du, så vi kan se det og tro på deg? Hva vil du gjøre?» spurte de. «Våre fedre spiste manna i ørkenen, slik det står skrevet: *Brød fra himlen gav han dem å spise.*»

Jesus svarte: «Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Moses gav dere ikke brød fra himmelen. Det er min Far som gir dere det sanne brødet fra himmelen. Guds brød er det brød som kommer ned fra himmelen og gir verden liv.»

Da sa de til ham: «Herre, gi oss alltid dette brødet.»

Jesus svarte: «Jeg er livets brød. Den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri tørste. Men jeg har sagt dere: Enda dere har sett meg, tror dere ikke.»

Preken

«

Den som gir folk mat, får tilhengere.

... i hver fall dersom det er god mat.

... og i våre dager skal det kanskje også handle om at maten må være billig.

... for folk vil ha mer mat, og billigere mat.

Vi som er født på den siden av urettferdigheten der det alltid ER mat, vi spiser oss mette og hiver resten. Det vil si, de som har så mye som oss, blir sjelden mette. De vil alltid ha mer – og mer – og mer...

Et ikke helt ukjent munnhell lyder jo sånn: «Veien til mannens hjerte går gjennom magen.» Gi ham mat, så har du'n på kroken. Det kan jo se sånn ut på noen naturligvis, men det er heldigvis ikke så enkelt bestandig.

Selv om god mat er godt, så er det kanskje dumt å satse et forhold og framtida på kjøttkaker og kokte poteter, eller sushi og ris, eller hva det nå skal være.

I Norge er vi vant med å spise mat. Vi har god kompetanse på å spise tilstrekkelig, de fleste av oss. Vi har trent på det så lenge vi har levd. Å få mat er stort sett ingen overraskelse. Vi er vel knapt nok takknemlige for det. Det er så vanlig med mat hos oss – på denne siden av urettferdigheten.

Sammenhengen som prekenen er henta fra, er fortellingen om Jesus da han mettet 5000 ved hjelp av nistematen til et lite barn. Et under som forteller at selv små ting kan bli til mye når vi deler.

Det var mange der som ble mette. De ble overrasket, og de ble overraskende mette, og så ville de ha mer. De ble mette, og derfor ville de ha Jesus som leder.

Men Jesus ville være alene.

Han ville ikke være kjøkkensjef. Han er noe mer. For Jesus ville ikke bare fylle magen, men han ville gi folket noe å leve PÅ.

Dagen etterpå kom de mette menneskene tilbake til den plassen de hadde blitt mett – de var nok blitt sultne igjen. Som så mange andre vesener, så vendte de tilbake til foringsplassen – ikke noe uvanlig fenomen akkurat det.

Men så var ikke Jesus der, og de begynte å leite etter ham.

De finner ham igjen på den andre siden av Genesaretsjøen – de måtte over til den andre siden for å finne ham. De ville ha mer – mer mat.

Jesus konfronterer dem med det: «DERE kommer hit fordi dere ble mette, ikke fordi dere så et tegn.»

Det er jo heller ikke så merkelig at de fulgte undergjøreren. De ville nok ha mer. Men Jesus vil ikke herske over mennesker ved å ta nøkkelen til verdens matfat i bruk. Hva slags tilhengere får man da? Kjøttkake- og sushi-tilhengere...

Jesus gjør et under – eller som evangelisten Johannes ville ha sagt det: Han gjør et tegn.

Et tegn er noe som peker ut over seg selv – noe som bærer mer i seg enn det man ser. Jesus gjør et tegn. Han tegner noe mer enn ferskt brød.

Jesus vil peke videre enn det som gav og gir umiddelbar mette. Jesus ville gi mat som ikke forgår. Han sier: «Arbeid ikke for den mat som forgår, men for den mat som består og gir evig liv.» Jesus ville ikke bare fylle magen til folket, men han ville gi dem noe å leve PÅ.

Det er lett å velge den korte måten å leve på. Ikke sånn å forstå at livet blir så veldig kort, men det kan bli smått.

Å leve for å shoppe – å leve for å samle så mye som mulig; det er den korte måten å leve på – den lille måten – det som gir en kortvare metthetsfølelse – en slags smertestillende som aldri tar tak i det grunnleggende problemet.

Det finnes mange sånne smertestillere som mennesker benytter seg av, i stedet for å rette oppmerksomheten mot det grunnleggende problemet sitt: Ensomhetene, usikkerhetene, lengselen etter å bli elsket for den man er.

Så finner man noe som kan dempe det umiddelbare, selv om man vet at det ikke vil vare. Man får ting som man tror man kanskje trenger, ofte slike saker som kan kjøpes for penger. Men sulten og savnet blir ikke fjernet. Livet blir ikke vernet.

Vi har ikke behov for så mange ting. Vi har behov for noe helt grunnleggende. I tillegg til mat og søvn da, naturligvis, så handler det om det å bli sett, om det å bli elsket, og det å bli utfordret. Det handler om tro, håp og kjærlighet.

Coldplay synger det i en av sangene sine: «When you try your best, but you don't succeed... When you get what you want, but not what you need... Lights will guide you home and ignite your bones, and I will try to fix you.»

Jesus snakker om dette – det som er større – det som fyller mer enn magen – om lys som vil lede hjem.

På en måte forstørrer Jesus livet. Det er mer. Livet handler om mer, og Jesus er kommet for å gi... MER!

Nå kan kanskje noen få seg til å mistolke det jeg sier, sånn at de tror vi ikke skal hjelpe mennesker som er i nød med deres daglige brød. Det stemmer ikke. Det er en kristen forpliktelse – en medmenneskeplikt – å hjelpe en bror eller søster som lider, som mangler det mest grunnleggende for å kunne overleve. Jesus sier ikke et nei til nødhjelp eller til brød-hjelp. Dette handler om noe helt annet.

I noen ord fra den første teksten som klokkeren leste idag, ser vi mer om hva dette noe er.

«Mennesket lever ikke bare av brød. Mennesket lever av hvert ord som kommer fra Herrens munn.»

Jesus kaller seg selv Livets brød. Det er svære ord. Han fortsetter med å si at den som kommer til ham, skal ikke hunge, og den som tror på ham, skal ikke tørste. En slutt på all hunger og all tørste.

Da forstår vi at dette handler om mer enn vanlig brød og vann – brød og vin – det handler om mat til evig liv – hva slags mat nå det skulle være.

Dagens bibeltekster viser til – peker mot – nattverden, der det tilsynelatende LILLE blir til noe mye, mye større. En liten, tørr oblat som dyppes i vin, blir likevel et himmelsk måltid. Et måltid der vi forenes med Jesus på en måte vi ikke kan forstå, men som vi kan TRO.

Som Petter Dass skriver i en av sine salmer: «Men om jeg ikke kan forstå Guds vei og skjulte måte, Hans ord jeg trygt vil lite på og la Vårherre råde.»

I nattverden får vi virkelig del i det levende brødet. Det er i sannhet brødunderet på nytt. Brødunderets store hemmelighet, det som tegnet skal peke mot: At himmelen er åpnet, at paradiset er nær, at Gud selv vil gi oss noe å leve for. Noe mer enn å bli mett i magen – det er mat for kropp, sjel og ånd. Et under – et mysterium. Det handler om tilgivelse, om fellesskap, om håp, om tro.

Vi drikker bokstavelig talt for å HUSKE. For å huske hva vi har vært. For å huske hva Jesus gir oss og gjør for oss. Vi drikker for å huske at himmelen er åpen.

Vi drikker for å huske. Vi skal huske at vi alle er én kropp. Det betyr at vi alle er del av det samme fellesskapet.

Det er fortsatt sånn at mange sliter og strever med å se at nattverden er for dem. Det blir liksom så voldsomt å gå dit. SÅ kristen er jeg ikke. Hva skal da de andre si og mene om meg?

Det skal også sies at enkelte faste nattverddeltagere – naturligvis ikke i Sandnessjøen – har vært dyktige til å ekskludere folk. Med blikk, holdninger og ord har man fått plassert seg selv innenfor... og VERDIG... og andre utenfor og uverdige.

Jesus sier: «Den gjerning jeg vil dere skal gjøre, er å tro på meg.»

Tro er ikke det samme som skråsikkerhet. Måtte Gud fri og bevare oss fra skråsikkerheten! Den skaper bare fromhetsmonstre. Kristen tro handler om tillit – om det å satse på – å stole på at den hånda som holder oss fast, er sterkere enn vår hånd.

Kanskje vi skulle øve oss i å **tro på troen**.

Jesus konkurrerer ikke med matkjedene våre om billig mat eller kortreist mat, ikke med politiske partier når det gjelder lovnader om billig eller kortreist mat.

Jesus gir oss dyrekjøpt og langreist mat. Han kjøpte det med sitt eget liv, og det er himmelmat – brød og vin, fellesskap, tro, håp og kjærlighet.

DET er hva Jesus gir!

Ære være Faderen, og Sønnen og Den Hellig Ånd som var, og er, og blir en sann Gud fra evighet og til evighet! Amen!

»